

Sygn. akt III Ca 982/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Lucyna Morys - Magiera

Protokolant Iwona Reterska

po rozpoznaniu w dniu 23 października 2014 r. w Gliwicach na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

przeciwko S. A.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Jastrzębiu-Zdroju

z dnia 2 kwietnia 2014 r., sygn. akt I C 1005/13

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Jastrzębiu - Zdroju do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego.

SSO Lucyna Morys – Magiera

Sygn. akt III Ca 982/14

UZASADNIENIE

Powód (...) z ograniczoną odpowiedzialnością w W. wnosił o zobowiązanie pozwanego S. A. do zapłaty kwoty 1032zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu, podając, że dochodzona kwota stanowi nieuiszczoną część opłaty za usługi edukacyjne świadczone pozwanemu przez Wyższą Szkołę (...) w K., której był studentem. Powód podawał, że nabył wierzytelność wobec pozwanego umową cesji, lecz pozwany mimo wezwania nie uiścił należności.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości, podnosząc zarzut przedawnienia roszczenia oraz kwestionując ważność umowy przelewu wierzytelności jako zawartej przez osobę nieuprawnioną ze strony zbywcy.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 2 kwietnia 2014r. Sąd Rejonowy w Jastrzębiu -Zdroju oddalił powództwo oraz zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 197zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sąd Rejonowy ustalił, iż pozwany był studentem Wyższej Szkoły (...) w K. na płatnym kierunku, lecz od kwietnia 2009r. nie uiszczał opłat z tego tytułu. Do 15 kwietnia 2009r. miał uiścić 13gr, do 15 maja 2009r. 340zł, do 15 czerwca 2009r. 340zł. Umową sprzedaży wierzytelności z 5 grudnia 2012r. powódka nabyła od Szkoły wierzytelności wobec pozwanego. Mimo wezwania pismem z dnia 19 kwietnia 2013r. pozwany nie uregulował na rzecz powoda należności wraz z odsetkami.

Sąd pierwszej instancji stwierdził, że powództwo nie zasługuje na uwzględnienie, bowiem roszczenie uległo przedawnieniu w oparciu o normę art. 751kc, bowiem Szkoła trudniła się czynnościami danego rodzaju (w zakresie szkolnictwa), stąd dwuletni termin przedawnienia winien do niej się odnosić. Zakwalifikował umowę między pozwanym a uczelnią jako umowę o świadczenie usług, do której należy stosować przepisy o zleceniu (art. 750kc).

O kosztach procesu orzeczono stosownie do wyniku sporu na mocy art. 98 kpc.

Apelację od tego wyroku w całości wniósł powód, domagając się jego zmiany i uwzględnienia powództwa w całości oraz obciążenia pozwanego kosztami procesu za obie instancje. Zarzucał obrazę art. 750kc poprzez przyjęcie, iż do umowy pozwanego ze Szkołą należało stosować przepisy o zleceniu, podczas gdy stanowi ona nowy typ umowy nazwanej, naruszenie przepisu art. 751 pkt 2 kc w zw. z § 10 załącznika do Rozporządzenia Prezesa RM z 20 czerwca 2002r. w sprawie zasad techniki prawodawczej poprzez ich błędną, rozszerzającą wykładnię i mylną kwalifikację roszczenia powoda. Wskazywał też na obrazę przepisów prawa materialnego w postaci art. 118 kc poprzez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że roszczenie uczelni o zapłatę czesnego stanowi roszczenie związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, podczas gdy uczelnia takiej działalności nie prowadzi w ramach dydaktyki. Zarzucał skarżący naruszenie prawa materialnego w zakresie art. 106 ustawy o szkolnictwie wyższym i art. 1, 2 i 3 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej przez ich niezastosowanie i uznanie, że definicja działalności gospodarczej winna ograniczać się do regulacji jedynie powyższej ustawy. Skarżący powoływał się na szerokie orzecznictwo sądów powszechnych przyjmujących, iż do umowy między uczelnią a studentem nie należy stosować przepisów o zleceniu, lecz stanowi ona odrębny typ umowy uregulowanej w ustawie o szkolnictwie wyższym, która zawiera jej istotne elementy, poddający się ogólnemu terminowi przedawnienia z art. 118 kc.

Pozwany nie zajął stanowiska odnośnie apelacji powoda.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda musiała odnieść skutek.

W pierwszej kolejności wskazać wypada, iż ustalenia faktyczne w zakresie istotnym dla rozpoznania sprawy zostały przez Sąd Rejonowy poczynione prawidłowo, w oparciu o zebrany w sprawie materiał dowodowy. Nie były one zresztą kwestionowane przez strony, a także nie budziły wątpliwości Sądu Odwoławczego co do ich prawidłowości. Z tych przyczyn Sąd drugiej instancji przyjął je za własne, bez konieczności ponownego przytaczania.

Nie sposób było jednak podzielić rozważań prawnych Sądu Rejonowego, zawartych w uzasadnieniu kwestionowanego orzeczenia, a niezwykle szczupłych.

Na poparcie zasługiwały podnoszone w apelacji powoda zarzuty naruszenia przepisów prawa materialnego. Wskazać wypada, iż przyjmując kwalifikację umowy jako poddającą się regulacji dotyczącej umów zlecenia, Sąd pierwszej instancji nie rozważył wszystkich jej istotnych elementów, zawartych zarówno w ustaleniach stron, jak i ustawie o szkolnictwie wyższym.

Ten brak spowodował przyjęcie, iż w niniejszej sprawie doszło do nierozpoznania istoty sprawy. Nie rozważono bowiem prawidłowo i należycie kwestii kwalifikacji umowy, z której wywodzi się dochodzone pozvem roszczenie. Wskazać należy, iż implikowało to nieprawidłowe przyjęcie przedawnienia roszczenia w terminie wyznaczonym przez regulację nie znajdującą zastosowania do umowy, z której żądanie pozwu wywodzone.

Zdaniem Sądu drugiej instancji w istocie umowa pozwanego z uczelnią nie poddaje się regulacji dotyczącej umów zlecenia, a tym samym – dwuletniemu terminowi przedawnienia roszczeń z niej wynikających. Po analizie jej postanowień oraz przepisów ustawy o szkolnictwie wyższym zasadnym jest podzielić stanowisko szeroko prezentowane w orzecznictwie, iż umowa ta stanowi szczególny typ umowy nie związanej nadto z działalnością gospodarczą, z motywacją podnoszoną w apelacji powoda.

Wobec tego stanowisko Sądu Rejonowego uchylającego się od merytorycznego rozpoznania zasadności roszczenia z uwagi na przedawnienie, którego wystąpienia w niniejszej sprawie Sąd drugiej instancji nie podziela, było niewłaściwe (tak: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 maja 2002r., V CKN 357/00, Lex nr 55513).

Nierozpoznania istoty sprawy stanowiło o konieczności uchylecia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu na zasadzie art. 386 § 4 kpc. Konsekwencją tego było wyrzeczenie o kosztach postępowania odwoławczego oparte o art. 108 § 2 kpc.

Zadaniem Sądu pierwszej instancji będzie przy ponownym rozpoznaniu sprawy dokonanie analizy roszczenia wynikającego z prawidłowo zakwalifikowanego stosunku zobowiązaniowego łączącego pozwanego z uczelnią, zarówno co do zasadności, jak i jego wysokości, po dokonaniu wnikliwej analizy postanowień umownych i regulacji prawnych nimi rządzących.

SSO Lucyna Morys – Magiera